

Al segle XXI, armats i endeutats fins a les dents

El Centre d'Investigacions per la Pau (CIP), l'organisme espanyol que més informació recull sobre fabricació i comercialització d'armes dins i fora de les nostres fronteres, acaba de llançar una bomba de gran intensitat. Segons el CIP, el govern socialista de Madrid utilitza els crèdits a països pobres per a vendre'ls armes i no per a promoure un millor nivell de vida, com especifica clarament l'esperit dels Fons d'Ajuda per al Desenvolupament (FAD), oferts pels estats més rics del món al més pobres. El sociòleg Carlos Gómez Gil va ser qui va llançar a l'opinió pública aquests fets la setmana passada en la presentació d'un minuciós estudi sobre la destinació i les sumes d'aquests fons.

Des que, el 1982, es va responsabilitzar de dirigir la societat espanyola, el PSOE ha aportat uns 40.000 milions de pessetes en fons FAD amb contrapartides obligatòries de compra d'armament. Aquests FAD s'atorguen en condicions avantatjoses de baixos interessos i moratòries dilatades per al reemborsament. La tercera part del total de l'ajuda espanyola a l'anomenat Tercer Món es fa per aquesta via. Bolívia, l'Equador i Panamà, per exemple, han rebut la quantitat substancial de 12 milions de dòlars del 1986 al 1989 en aquest concepte. Els diners es van destinar a la compra de tot tipus d'armes. Més paradoxal encara va ser el cas del Perú, que, després d'aconseguir 5.000 milions de dòlars dels països desenvolupats, el 1988 en va destinar fins a l'últim cèntim a la construcció de presons.

Més incompreensible va ser la decisió de les autoritats de Somàlia, amb el 90% de la població famèlica, quan va comprar en 1987 un contingent de camions i vehicles de transport especial fabricats a les factories espanyoles de l'empresa pública ENASA.

Es mire com es mire, el nebulós món del comerç d'armes, incloent-hi el tràfic il·legal, té l'objectiu de traure'n el major benefici econòmic, com si es tractara de qualsevol altre tipus de negoci. El general de l'exèrcit espanyol Alberto Piris ho va corroborar l'estiu passat, precisament coincidint amb la presentació de l'Anuari del CIP a Madrid: "Aquest és l'únic criteri -va declarar públicament- sense que importen gens les condicions dels drets humans en els països on es venen les armes ni sense parar-se a pensar si el com-

En la venda d'armes no compten criteris ètics. ARXIU

prador està o no està en guerra en aquell moment".

PACIFISTES A LA FORÇA

Malgrat la desviació de fons i el vergonyós tancament d'ulls dels governs davant els clients que no compleixen les mínimes normes internacionals en aquest comerç, la indústria de fabricació d'armament espanyola no alça el cap. El sector duu des de fa molt de temps el pes permanent d'un creixent dèficit que Carlos Solchaga ha d'amagar any rere any amb moltes martingales.

Santa Bàrbara, SA, el vaixell insígnia de la construcció espanyola d'armes, il·lustra prou les hores baixes que travessa el sector. La seua factoria de Valladolid, amb 234 treballadors, funciona al 25% de la seua capacitat real. Fins i tot els sindicats que hi són representats han fet comptes de la productivitat per a concloure que globalment no supera l'1,2% de l'índex normal d'ocupació. Això significa que la majoria dels obrers de Santa Bàrbara es passen gran part de la jornada laboral de braços plegats. Una actitud pacifista forçada massa cara per a les butxaques dels descapitalitzats contribuents.

L'últim retall dels pressupostos de les despeses per a defensa de l'amoïnada Solchaga ha enterbolit encara més el negre futur d'aquest sector, necessitat d'un replantejament en profunditat.

No obstant això, ni les incongruències de la política socialista, ni els desequilibris no han desanimat els estratègics i polítics espanyols de tot caire, entossadits a convertir l'armament en un dels sectors futurs més competitius internacionalment. El camí triat, a més de ser força car, té uns competidors que difícilment es deixaran sobrepassar per la *fúria espanyola*.

Fins ara, el govern de Madrid s'ha apuntat a 15 programes multinacionals per al desenvolupament de diferents sistemes de defensa, tots altament sofisticats. La factura hi anirà d'acord: 950.000 milions de pessetes caldrà pagar d'aquí fins al final de segle. Per al segle XXI, l'objectiu és clar i concís: volen entrar-hi armats i endeutats fins a les dents.

Mentrestant van quedant a la vora del camí moltes incògnites. Avui encara no se sap molt bé quina quantitat ha desemborsat l'administració socialista per sufragar el luxós projecte de fabricació de l'Avió de Combat Europeu (ACE), ara aparcat i quasi oblidat per desavinences entre els poderosos centres de decisió: París, Bonn i Londres.

Per a poder associar-se al programa ACE, la participació inicial espanyola era del 13%. Tan sols per a començar a parlar-ne, el govern de Madrid es va veure obligat a pagar 170.000 milions de pessetes l'any 1987, la mateixa quantitat que va facturar el conjunt del sector al final d'aquell exercici. Uns 400.000 milions més estaven compromesos per a les següents fases de desenvolupament.

Així les coses, la conclusió no pot ser una altra: una vegada més els objectius polítics queden hipotecats.

Gran Bretanya, en qüestions d'armes, sí que sembla tenir les coses ben clares. Londres manté un pressupost per a despeses de defensa superior als dos bilions de pessetes, suficient per a convertir-la en la indústria que més llocs de treball genera en l'economia anglesa. França, l'altre gegant de l'armament europeu, hi reserva al voltant dels 3 bilions de pessetes i posa unes 300.000 persones a treballar cada dia en la indústria de guerra.

Ignasi Pellicer